

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی پژوهش

اولویت‌های پژوهشی سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
۱۳۹۴

سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران ، معاونت پژوهش ، برنامه ریزی و فناوری ، مدیریت آموزش و پژوهش ، گروه پژوهش‌های توسعه ای فناوری اطلاعات

الف: اولویت های پژوهشی مهم و با فوریت

رتبه	اولویت های پژوهشی مهم و با فوریت
۱	بررسی و تدوین نظام جامع اسنادی کشور
۲	تدوین برنامه ملی در زمینه کتابخانه های الکترونیکی
۳	بررسی الزامات و نیازمندی ها و تدوین راهکارهای ایجاد آرشیو ملی دیجیتال
۴	تدوین شاخص های ارزیابی اسناد الکترونیکی کشور مبتنی بر مدل های استاندارد
۵	تدوین سندها، خط مشی ها، و شیوه نامه های مرتبط با حفظ و تقویت جایگاه مرجعیت سازمان (آرشیو ملی دیجیتال، کتابخانه ملی دیجیتال، آرشیو ملی وب، ...)
۶	بررسی شیوه های نوین حفاظت، نگهداری، پایداری و ماندگاری انواع منابع موجود در سازمان
۷	تدوین منابع مرجع مرتبط با حوزه های وظیفه ای سازمان (تاریخ، اصطلاحنامه، دستنامه، اطلس، دانشنامه، فهرست، منشور، راهنما)
۸	بررسی الزامات و نیازمندی ها برای تدوین و توسعه نرم افزار اسناد ملی
۹	بررسی و امکان سنجی ایجاد فهرستگان بر خط ملی
۱۰	پژوهش های مرتبط باحوزه نسخ خطی و شناسایی آثار ارزشمند مبتنی بر نسخ خطی سازمان
۱۱	بررسی راهکارهای ایجاد نظام ملی اطلاع رسانی
۱۲	بررسی و تصحیح کتابشناسی ملی
۱۳	تدوین راهبرد حفاظت دیجیتالی سازمان با تأکید بر الگوهای مهاجرت داده
۱۴	بررسی عملکرد نرم افزار رسا و موارد نیاز آن به ارتقاء
۱۵	بررسی و شناسایی چالش ها و راهکارهای فنی و حقوقی جذب منابع مالی برای سازمان (درآمد زایی، سرمایه گذاری افراد حقیقی و حقوقی ملی و بین المللی، ...)

سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران ، معاونت پژوهش، برنامه ریزی و فناوری، مدیریت آموزش و پژوهش، گروه پژوهش های توسعه ای فناوری اطلاعات

۱۶	بررسی و طراحی سامانه ملی شناسگر دایمی اشیای دیجیتال
۱۷	سیاست گذاری مجموعه سازی در مجموعه های دیجیتالی سازمان
۱۸	بازنگری و روزآمد سازی ساختار، شرح وظایف و قوانین و مقررات مورد عمل سازمان
۱۹	بررسی وضعیت اطلاع رسانی و رویت پذیری سازمان در رسانه ها و فضای مجازی
۲۰	ارائه الگو برای سنجش اثر بخشی پژوهش های سازمان
۲۱	طراحی و تدوین پورتال ملی پژوهش های آرشیو، کتابداری و اطلاع رسانی
۲۲	بررسی محتوا های مورد نیاز کتابخانه ملی دیجیتال و مدل سازی محتوایی
۲۳	بررسی نقش سازمان در تامین و توسعه حقوق مولف و مالکیت فکری در کشور (به ویژه در حیطه محتوای دیجیتال)
۲۴	بررسی و گزینش آثار مناسب برای ثبت در فهرست های ملی و بین المللی حافظه جهانی
۲۵	بررسی فنی و حقوقی دسترس پذیری منابع سازمان از راه دور
۲۶	تدوین سندها، خط مشی ها، و شیوه نامه های درون سازمانی مرتبط با حوزه های وظیفه ای سازمان
۲۷	نیازسنجی آموزشی کارکنان سازمان
۲۸	بررسی تاریخی و آسیب شناسی سازمان در حوزه های مختلف مدیریتی سازمان (برنامه ریزی، بودجه، انتشارات، منابع انسانی، مدیریت بحران، کنترل کیفیت، ...) و ارائه الگو و راهکارهای اصلاح و ارتقاء
۲۹	شناسایی و تحلیل منابع کتابی تولید شده در خارج از کشور در موضوع ایران و اسلام و تعریف رویکردهای نوین در فراهم آوری آنها
۳۰	امکان سنجی ارائه خدمات تحویل مدرک از طریق کتابخانه ملی دیجیتال
۳۱	بررسی و شناسایی راهبردها و راهکارهای مدیریت بحران، و توسعه حفاظت افراد، فضاها، منابع، و اطلاعات مرتبط با سازمان منطبق بر توصیه های ایفلا و ایکا و مجامع آرشیوی و کتابخانه ای معتبر
۳۲	نیازسنجی و تدوین و توسعه نرم افزارها و بانک های اطلاعاتی مورد نیاز سازمان

سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران ، معاونت پژوهش، برنامه ریزی و فناوری، مدیریت آموزش و پژوهش، گروه پژوهش های توسعه ای فناوری اطلاعات

۳۳	بررسی و امکان سنجی ایجاد سامانه یکپارچه انگیزش، ارزیابی، و پاداش عملکرد کارکنان
۳۴	بررسی، تدوین، روزآمد سازی، امکان سنجی، آسیب شناسی، آینده پژوهی، بهینه سازی، و کاربست استانداردهای نو در حوزه مدیریت اطلاعات مرتبط با حوزه های وظیفه ای سازمان
۳۵	ارائه الگو برای سنجش اثر بخشی آموزش های سازمان
۳۶	بررسی شکاف دیجیتالی سازمان و کشورهای منطقه و کشورهای پیشرفته و ارائه راهکارها
۳۷	مطالعه تطبیقی واسپاری در ایران و سایر کشورها با تاکید بر شناسایی آسیب ها و راهکارهای اجرایی
۳۸	بازنگری و روزآمد سازی سند های راهبردی موجود در سازمان (پس از طی نیمه عمر سند) و تدوین سندهای جدید مورد نیاز
۳۹	بررسی و مستند سازی دوره ای فرایندهای اصلی سازمان، تدوین شاخص های کلیدی عملکرد، و راهکارهای اصلاح و ارتقاء
۴۰	نیازسنجی و امکان سنجی کاربرد روش ها و فناوری های نوین در سازمان مرتبط با حوزه های وظیفه ای سازمان
۴۱	سند پژوهی و تدوین تاریخ مبتنی بر اسناد
۴۲	مطالعه تطبیقی شیوه عملکرد واحدهای صنفی سازمان با استانداردها و روش های روزآمد جهانی و ارائه الگوهای جدید و بومی
۴۳	بررسی وضعیت ارتباطات علمی، فرهنگی سازمان با دیگر نهادهای ملی و بین المللی
۴۴	مطالعه تطبیقی ارزش منابع موجود در سازمان با سازمان های هم نقش در سطح جهانی و ارائه راهکارهای تکمیل گنجینه میراث مستند
۴۵	بررسی، شناسایی، تدوین و طراحی حوزه های کاربردی وب معنایی در سازمان
۴۶	مطالعه تطبیقی نرم افزارهای آرشیوی و کتابخانه ای در سطح جهانی و ارائه راهکارها برای ایجاد نرم افزارهای مورد نیاز سازمان
۴۷	شناسایی و بررسی نهاد های کشوری و بین المللی مرتبط با وظایف سازمان با تاکید بر شناسایی فرصت ها و تهدیدها
۴۸	مطالعه تطبیقی چالش ها و موانع خدمات رسانی سازمان به ناتوانان جسمی با سازمان های هم نقش در سطح جهانی و ارائه

سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران ، معاونت پژوهش، برنامه ریزی و فناوری، مدیریت آموزش و پژوهش، گروه پژوهش های توسعه ای فناوری اطلاعات

راهکارها	
تعریف و امکان سنجی همکاری های چند جانبه بین سازمان و دیگر نهادهای هم نقش داخلی	۴۹
بررسی چالش ها و راهکارهای حقوقی، اداری، و مالی ایجاد پژوهشگاه مرکزی در سازمان	۵۰
شناسایی و بررسی نیازهای اطلاعاتی و رفتار اطلاع یابی مراجعان حضوری و غیر حضوری سازمان	۵۱
آینده پژوهی و باز تعریف مفاهیم کتاب و کتابخانه	۵۲
بررسی چالش ها و موانع ادغام کامل دو سازمان اسناد ملی و کتابخانه ملی و ارائه راهکارهای اصلاحی	۵۳

ب: اولویت های پژوهشی مهم و بدون فوریت

ردیف	موضوعات پژوهشی مهم و بدون فوریت
۱	سنجش آمادگی دیجیتالی سازمان و دیگر کتابخانه های بزرگ برای تعیین و ایجاد هاب ملی دانش
۲	شناسایی و گردآوری فهرست کتابخانه ها و آرشیوها و موزه های مهم جهان با هدف برقراری تعاملات فرهنگی و سازمانی
۳	بررسی شرایط استفاده از اصل اسناد و مواد آرشیوی در نمایشگاه های اسنادی
۴	امکان سنجی تشویق یا الزام دانشگاه های کشور به استفاده از سند در پژوهش های خود
۵	بررسی تفاهم نامه های ملی و بین المللی سازمان و ارائه طرح های پژوهشی مشترک بر اساس آنها
۶	بررسی دوره ای عملکرد سازمان در حوزه های مختلف، تعیین نقش و جایگاه آن در سطوح ملی و بین المللی در مقایسه با دیگر سازمان های هم نقش خارجی، و ارائه الگو و راهکارهای اصلاح و ارتقاء
۷	مطالعه تطبیقی مدیریت تردد و فرآیند تعامل با مراجعین در سازمان های مشابه سطح جهان
۸	آسیب شناسی فعالیت های برون سپاری سازمان و ارائه راهکارهای بهینه سازی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، معاونت پژوهش، برنامه ریزی و فناوری، مدیریت آموزش و پژوهش، گروه پژوهش های توسعه ای فناوری اطلاعات

۹	بررسی تأثیر عوامل محیط کاری (ارگونومی) بر سلامت کارکنان
۱۰	بررسی و آسیب شناسی انتشارات سازمان و ارائه راهکارهای توسعه
۱۱	بررسی چالش ها و راهکارهای تبدیل ایده به فرآورده در سازمان
۱۲	بررسی هزینه - سودمندی دفاتر استانی سازمان
۱۳	سنجش رضایت مراجعه کنندگان حضوری و غیر حضوری سازمان
۱۴	بررسی مقایسه ای توانمندی های نرم افزارهای تایپ گفتار به منظور بکارگیری در آرشیو تاریخ شفاهی
۱۵	ارائه الگو برای رابط کاربر نظام های بازیابی اطلاعات
۱۶	بررسی راهکارهای توسعه جوامع اطلاعاتی، شبکه های اجتماعی مطالعه، و نظایر آن
۱۷	بررسی راهکارهای دسترسی آزاد به اطلاعات
۱۸	بررسی نحوه به کارگیری دستورالعمل های سنجش علم، فن آوری و نوآوری و شاخص های علم سنجی
۱۹	بررسی و شناسایی ویژگی های سیستم های نرم افزاری تعاملی (کاربر یار)
۲۰	بازخوانی و نقد مبانی نظری و مفاهیم علم کتابداری و اطلاع رسانی با رویکرد فرهنگ ملی و دینی ایران
۲۱	بررسی هزینه - سودمندی احیای نمایه سازی در سازمان
۲۲	بررسی روش های نوین آموزش و تربیت کتابدار